

Projecte Vidal'92: un pioner redescobert

Segurament és inevitable que, de manera periòdica, ens interroguem sobre el sentit que anima la celebració de tota mena d'actes amb motiu del compliment de l'aniversari d'algun fet, i ben segur que entre les possibles respostes hi ha dues raons que ens són donades freqüentment:

D'una banda, si es parteix d'una situació de coneixement i admiració del tema ja consolidats, els aniversaris poden servir d'estímul per continuar avançant en la línia de treball ja existent, i dinamitzar-lo, en el sentit que representen uns terminis, unes dates, en les quals un es compromet a presentar uns resultats.

D'altra banda, si el tema o l'individu protagonista de l'aniversari es troba en un grau d'oblit notable i el temps l'ha tractat, fins aleshores, amb poca justícia, aquests esdeveniments solen ser una bona excusa per impulsar la seva recuperació o la redescoberta d'aspectes relatius al tema en qüestió.

El cas de Lluís Marià Vidal, del qual s'ha complert l'any 1992 el 150 aniversari del seu naixement el 6 d'octubre de 1842, seria un cas en el qual trobaríem trets emmarcables en cadascun dels dos supòsits que hem fet. Així, com a geòleg i enginyer de mines, fou un individu que va anar recollint un reconeixement —si bé notable potser encara insuficient— gairebé des de sempre; però Lluís Marià Vidal va ser un d'aquells homes de la Renaixença, polifacètic, rigorós, amb una inaturable curiositat pel món que l'envoltava i això el va

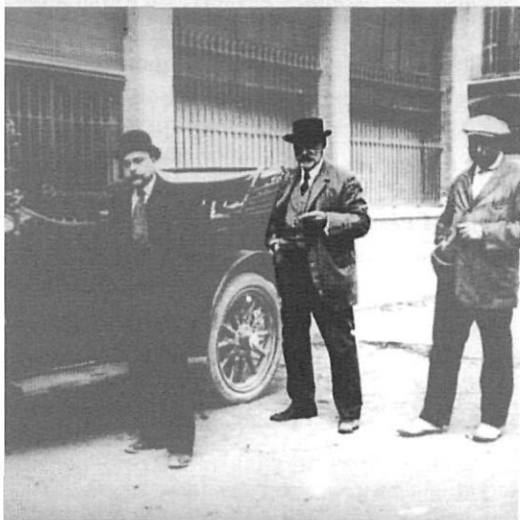
fer endinsar en moltes i variades àrees del coneixement i en totes amb un alt nivell de rigor i de sensibilitat, i aquí sí que sovint l'oblit cap a la seva feina ha estat gairebé total.

Sota el nom de *Projecte VIDAL'92*, el Museu de Geologia de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona han dut a terme tot un seguit d'accions centrades al voltant de la figura de Lluís Marià Vidal i que s'han traduït, en primer lloc, en una *Exposició itinerant*, en segon lloc, en la *reedició d'obres* cabdals d'aquest autor, i en tercer lloc, en la redacció d'una extensa *biografia* i en la realització d'algun cicle de *conferències* sobre aspectes de la seva activitat científica.

Centrant-nos en l'exposició itinerant, caldria dir que després de poder ser visitada a Barcelona al Museu de Zoologia, es va traslladar a Madrid, després a Agullana i més tard a Girona, i sembla ser que visitarà també Banyoles i potser Lleida. Aquesta exposició, organitzada en 12 plafons i 8 vitrines, permet una magnífica aproximació tant a l'home com a diversos aspectes de la seva dimensió de científic polifacètic.

Valdria la pena ressenyar la lloable voluntat descentralitzadora que ha impulsat la concepció de l'exposició i que ha fet possible ubicar-la en aquells llocs on Vidal va fer aportacions en algun sentit o altre, deixant de banda si es tractava d'un lloc molt gran o no i donant prioritat a l'interès que la mostra podia despertar en cada lloc.

EXPOSICIÓ 150è ANIVERSARI

L.M. VIDAL I CARRERAS

Enginyer de Mines - Geòleg
(1842 - 1922)

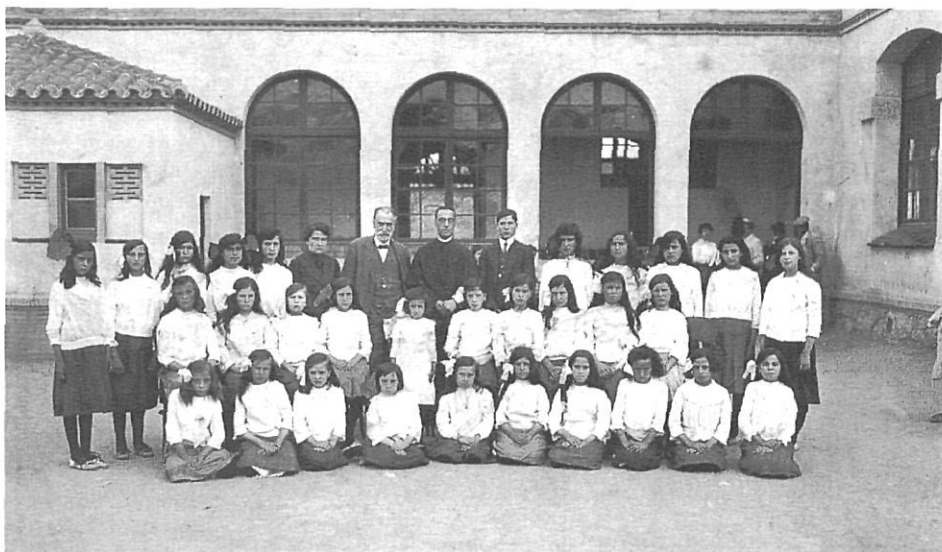
 Caixa de Girona
OBRA SOCIAL
FONTANA D'OR
Ciutadans. 19 - GIRONA

Del 14 de gener a l'11 de febrer de 1993.
Horari: feiners de 17'30 h. a 21 h.

L'exemple d'Agullana, lloc on Vidal va fer donació del Grup Escolar que avui porta el seu nom, i on la mostra ha estat molt visitada, fa evident l'encert d'aquest plantejament.

Respecte al tema de l'edició d'obres, el Museu de Geologia de Barcelona ha fet una reedició facsímil de tres volums presentats com a Selecció d'obres, sobre Girona, sobre Lleida i sobre el Cretaci, respectivament. La tria feta permet recuperar bona part de la producció de Vidal en el terreny de la geologia, la mineria i la paleontologia. Caldria fer esment especial de la gran qualitat de la reedició, inclosa en el volum dedicat a Girona, del Mapa Geològic de la província fet l'any 1886 i editat Esc: 1/400.000.

Aquesta col·lecció és previst que es completi amb un quart volum que consisteix en una biografia detallada sobre Lluís Marià Vidal. L'obra, escrita pel Dr. Julio Gómez-Alba, es preveu que aportï moltes dades sobre el seu entorn personal i professional i de moment no ha estat editada, malgrat que ja s'ha enllestit la redacció definitiva. Aquest és un dels punts claus contemplats en el Projecte Vidal'92 i cal esperar que es resolguin els problemes que fins ara han frenat aquesta edició, ja que aquest ha de ser el document base per projectar la figura de Vidal com la d'un home que cal estudiar.

Vidal amb els alumnes del Grup Escolar que ell va regalar al poble d'Agullana (1913).

Caldrà, doncs, estar molt atents a les aportacions que el text de Gómez-Alba pugui fer, però és evident que el Vidal arqueòleg, estudiós i descobridor de molts monuments megalítics a l'Alt Empordà i d'algunes coves i abrics és un tema a l'entorn del qual es poden fer moltíssimes aproximacions, com ho és també el Vidal excursionista, ja que seria difícil trobar, a Catalunya, algú que hagués fet més que ell pel coneixement del país i per la divulgació de la pràctica de l'excursionisme científic.

Vidal va ser un autèntic pioner també en el camp de la fotografia costumista, i en aquest terreny i en el de la seva dedicació estrictament literària sorprèn el fet que encara fins avui no hi hagi hagut cap intent seriós i exhaustiu d'estudiar la seva producció.

Filantrop excepcional, s'ha parlat amb freqüència de les seves donacions de tota mena, però fóra importantíssim intentar estudiar d'una manera rigorosa

l'evolució política de Vidal i la seva relació amb fets com ara el catalanisme i el regeneracionisme.

S'hauria de concloure, doncs, que el que fins ara ha donat de si el Projecte Vidal'92 és ja molt important, però que entre els propers llocs que l'exposició pugui visitar s'hauria de mirar d'incloure-hi alguns com Sant Joan de les Abadesses o com Cardona, i que també s'hauria de complementar l'exposició tal com s'ha fet a Girona amb un magnífic cicle de conferències a càrrec dels Drs. Lluís Pallí i Julio Gómez-Alba, centrades especialment en la seva dimensió de geòleg, paleontòleg, enginyer, gran renovador de la mineria, hidrogeòleg i col·leccionista excepcional; seria bàsic potenciar tota l'altra dimensió d'aquest pioner en quasi tot.

ENRIC TUBERT